

Nr 547

Av fröken **Vinge m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 120, angående vissa frågor rörande försöksverksamheten med nioårig enhetsskola, m. m.*

I proposition nr 120 angående vissa frågor rörande försöksverksamheten med 9-årig enhetsskola upptages även spørsmålet om den fackliga ledningen i försöksdistrikt till behandling. Förslaget innebär i huvudsak, att de nuvarande skolchefstjänsterna i försöksdistrikten, d. v. s. distriktsöverlärartjänsterna, i kompetenshänseende öppnas för samtliga lärarkategorier med behörighet till ordinarie tjänst i kunskapsämnen i högskolans enhetsstadium. Vidare föreslås att den pedagogiska ledningen i försöksdistrikten och vid de i folkskolan inbyggda realskolelinjerna förstärkes genom anställande av lärare som studieledare.

Vi kan i stor utsträckning ansluta oss till de framlagda förslagen. Det är endast på några punkter som justeringar förefaller oss önskvärda.

I propositionen föreslås att löneförmånerna åt distriktsöverlärare med ovan anförda befogenhet i intet fall får fastställas till högre belopp än vad som motsvarar lönen i den högsta lönegraden för distriktsöverlärartjänster, d. v. s. Cb 6. Om man jämför denna lönesättning med vad som gäller för lärarpersonal i allmänhet innebär detta att enligt löneplan 1 maximum uppnås i 32 löneklassen. En sådan lönesättning innebär t. ex. att en adjunkt får samma lön oavsett om han stannar kvar i sin adjunkttjänst eller får en skolchefstjänst. Detta förefaller oss uppenbart otillfredsställande. Innehavare av den skolchefstjänst det här är fråga om har att handleda arbetet i en skolform, som i sig innesluter *både* folkskola och realskola. En sådan tjänst bör rimligen anses mera krävande än vad skolchefstjänsterna för dessa resp. skolformer innebär. En lönesättning som tar hänsyn till detta är ofrånkomlig. En högre lönegradsplacering än vad departementschefen föreslagit är nödvändig också ur den synpunkten, att det självfallet är önskvärt att även adjunkter stimuleras söka dessa tjänster. Vi vill i detta sammanhang erinra om att skolstyrelseutredningen anvisat en utväg som gjort det möjligt att tillämpa en smidigare lönegradsplacering. Vi är medvetna om att det är svårt att åstadkomma en lönesättning som ter sig helt rättvis. Vi vill heller icke framföra ett preciserat förslag i detta avseende. Vi vill endast hemställa, att riksdagen genom sitt statsutskott utreder spørsmålet och fastställer en lönegradsplacering, som tar hänsyn till de av oss anförda skälen.

I propositionen behandlas spørgsmålet om att den vidgade behörigheten att söka studieledartjänster skulle avse även distrikt med inbyggd real-skolelinje. Skolstyrelseutredningen, som finner nuvarande form icke tillfredsställande, har dock avstått från att framlägga förslag i denna riktning. Med tanke på att realskoleutredningen arbetar med dessa spørsmål har inte heller departementschefen föreslagit någon förändring. Han anför dock, att i vissa distrikt skäl kan föreligga för undantagsbestämmelser, och föreslår att sådana införas. Vi finner det förhållandet att adjunkter inte generellt ges behörighet som skolledare i dessa distrikt otillfredsställande och förutsätter att en ändring snarast kommer till stånd.

Den av skolstyrelseutredningen föreslagna nedsättningen i den undervisningsskyldighet, som skall åligga studieledare i hans egenskap av lärare, har föranlett åtskilliga instanser att påpeka, att denna nedsättning vore i knappaste laget. Denna uppfattning kommer till uttryck i remissutlåtandet från Överläraresförbundet, skolöverstyrelsen och en del skolstyrelser och hos vissa folkskoleinspektörer. Även vi delar denna mening. Speciellt synes oss nedsättningen i undervisningsskyldigheten i distrikt med ett stort antal klassavdelningar vara för liten. Vi föreslår därför i enlighet med vad vissa remissinstanser uttalat, att spørgsmålet upptages till förhandlingar med berörda personalorganisationer. Provisoriskt kan det av departementschefen framlagda förslaget tillämpas.

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen vid behandling av propositionen nr 120 måtte fastställa en lönegradsplacering för distriktsöverlärare i försöksdistrikten — s. k. skolchefstjänst — som bättre tar hänsyn till ifrågavarande tjänsters stora krav på innehavaren samt önskvärldheten av att även adjunkter stimuleras att söka, samt

att nedsättning i undervisningsskyldighet som åligger studieledare i egenskap av lärare upptages till behandling vid förhandlingar med berörda personalorganisationer, varvid en större nedsättning i undervisningsskyldigheten i distrikt med stort antal klassavdelningar i första hand eftersträvas.

Stockholm den 22 mars 1955

Margit Vinge

A. Widén

Helga Sjöstrand